

VODIČ ZA ISPUNJAVANJE STATISTIČKOG IZVJEŠTAJA SPPI-ZAŠT

Uvod

Svrha ovog vodiča jest pružiti detaljnije informacije o istraživanju kako biste lakše mogli ispuniti izvještaj o cijenama usluga u zaštitnim i istražnim djelatnostima SPPI-ZAŠT. Ako vam je potrebna dodatna pomoć ili informacije, molimo da nam se obratite na brojeve telefona (01) 4806-162 i 4806-165 ili elektroničkom poštom na adresu spipi@dzs.hr.

Povjerljivost podataka

Državni zavod za statistiku odgovoran je prema Zakonu o službenoj statistici osigurati da se podaci dobiveni ovim istraživanjem koriste isključivo u statističke svrhe. Državna tijela nemaju ovlasti koristiti se prikupljenim podacima za nametanje bilo kakvih obveza izvještajnim jedinicama. Prikupljeni podaci objavljuju se u agregiranom obliku tako da se ne mogu prepoznati individualne jedinice.

Svrha istraživanja

Osnovna svrha istraživanja jest mjerenje dinamike kretanja cijena koje odražavaju uvjete ponude i potražnje na tržištu usluga. Podaci dobiveni ovim istraživanjem služe za makroekonomske analize te se koriste i kao deflatori za pretvorbu vrijednosti outputa usluga u mjeru volumena. Iz pojedinačnih indeksa cijena pojedinih djelatnosti izračunava se indeks za cjelokupni uslužni sektor i takav se dostavlja Eurostatu. Također se možete koristiti rezultatima ovog istraživanja za usporedbu prosječnih kretanja cijena sa sličnim tvrtkama te analizu drugih aspekata svog poslovanja (troškovi, produktivnost, za izradu eskalacijske klauzule u ugovoru).

Vaše je sudjelovanje važno

Bez točnih podataka svih uzorkom izabranih poduzeća ne može se izračunati točan i za korisnike upotrebljiv indeks cijena usluga u zaštitnim i istražnim djelatnostima, a to opet ugrožava i realnost indeksa cijena za cjelokupni uslužni sektor.

Pravna i metodološka osnova

Pravna osnova za provođenje istraživanja jest Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09. i 59/12.) i Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti. Metodološku osnovu čine propisi Eurostata i nacionalni propisi.

Propisi Eurostata na kojima se temelji metodologija za ovo istraživanje jesu:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 1165/98 od 19. svibnja 1998. o kratkoročnim poslovnim statistikama Uredba (EZ) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1158/2005 od 6. srpnja 2005. o izmjenama i dopunama Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama
- Uredba Komisije (EZ) br. 1503/06 o provedbi i izmjenama i dopunama Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama u pogledu definicija i varijabla, popisa varijabla i učestalosti prikupljanja podataka.

Metodološki priručnik na temelju kojeg se izrađuje nacionalna metodologija za izračun indeksa:

„Methodological guide for developing producer price indices for services“, Eurostat i OECD, 2005.

(www.oecd.org/dataoecd/44/40/36274111.pdf).

Međunarodno usporedivi podaci

Podaci o cijenama usluga međunarodno su usporedivi na razini EU-a. Eurostat tromjesečno preuzima indekse cijena. Podaci za članice EU-a i Republiku Hrvatsku mogu se naći u bazi podataka Eurostata na internetskoj stranici <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/> i to:

- *Statistics Database*
- *Industry, trade and services*
- *Short-term business statistics*
- *Trade and Services*.

Koncept cijena

Cijena uslužnih djelatnosti jest ugovorna cijena, odnosno **cijena koju prima proizvođač, tj. pružatelj usluga** za izvršenu uslugu. U tu su cijenu uključene moguće primljene subvencije, a isključena plaćanja poreza, odobreni popusti i rabati. Cilj je pratiti cijene usluga koje su za izabrana poduzeća važne, bilo u smislu učestalosti izvođenja bilo s vrijednosnoga gledišta.

Budući da prikupljeni podaci **o cijenama moraju biti usporedivi po tromjesečjima**, promatrane usluge treba jasno specificirati. Konačan popis važnih usluga utvrđujemo u suradnji s konkretnim poduzećem obično na početku godine, a po potrebi i unutar godine.

Struktura i sadržaj obrasca

I. Osnovni podaci

Razdoblje

Razdoblje označava tromjesečni period za koji se obrazac ispunjava. Imamo četiri oznake za tromjesečja:

- **01** – za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka
- **02** – za razdoblje od 1. travnja do 30. lipnja
- **03** – za razdoblje od 1. srpnja do 30. rujna
- **04** – za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca.

Naziv tvrtke, adresa, OIB i MB:

Naziv tvrtke treba biti potpun, a adresa tvrtke odnosi se na adresu gdje je tvrtka registrirana.

OIB i MB ispisuju se tako da budu ispunjena sva polja predviđena za te podatke.

Osoba za kontakt

Traže se podaci o osobi s kojom se može kontaktirati u vezi s ispunjenim izvještajem. Preporučujemo da to bude osoba koja se svakodnevno bavi određivanjem prodajnih cijena vaših usluga.

Potrebno je upisati njezino ime i prezime, u kojem sektoru ili odjelu poduzeća radi (ako je za ispunjavanje izvještaja zadužena osoba iz vanjskoga računovodstvenog servisa, to treba naznačiti pod sektor/odjel), zatim telefonski broj, telefaks te adresu elektroničke pošte na koju joj se možemo obratiti. Kod upisa telefonskih brojeva obvezatno se upisuje predbroj.

Pod „Izvještaj sastavio“ i „Izvještaj odobrio“ traži se potpis tih osoba. (Ovaj zahtjev vrijedi samo za papirnate izvještaje.).

II. DIO A: Podaci o prometu poduzeću

Promet se uvijek daje **za godinu koja je prethodila godini u kojoj se provodi istraživanje i daje se samo prilikom prvog ispunjavanja izvještaja.**

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom godine bez obzira na to jesu li naplaćene ili ne. Iz prometa je isključen porez na dodanu vrijednost.

Oba polja prometa potrebno je ispuniti.

a) Ukupan promet poduzeća ostvaren od svih djelatnosti

- u ovo polje unosi se sveukupan godišnji promet poduzeća u tisućama kuna neovisno od koje je djelatnosti ostvaren. Isključen je PDV.

b) Promet ostvaren samo od zaštitnih i istražnih djelatnosti

- u ovo polje unosi se godišnji promet koji je sadržan u ukupnom prometu poduzeća, a odnosi se samo na zaštitne i istražne djelatnosti. Isključen je PDV.

Ukupan promet poduzeća i promet od zaštitnih i istražnih djelatnosti mogu biti isti u slučaju da se poduzeće nije bavilo nikakvim drugim aktivnostima od kojih je ostvarilo promet.

1st) **Tablica 1. Struktura prometa u zaštitnim i istražnim djelatnostima**

Za strukturu prometa predviđena je tablica u koju se unosi udio prometa (u %) u prometu ostvarenome samo od zaštitnih i istražnih djelatnosti za svaku skupinu usluga koje poduzeće pruža. Zbroj udjela mora iznositi 100% prometa ostvarenoga od zaštitnih i istražnih djelatnosti. Upisuju se samo cijeli brojevi bez decimala.

Ako se dio prometa ostvaruje i od **ostalih zaštitnih usluga** (šifra skupine usluga 05), u praznom polju treba naznačiti koje su to usluge.

Na kraju tablice treba naznačiti tip podataka koji se koristio za iskazivanje strukture prometa.

- **P** (procjena) – ako se sa sigurnošću iz poslovnih evidencijskih knjiga nije mogla odrediti struktura prometa
- **E** (poslovne evidencije poduzeća) – ako se iz poslovnih knjiga poduzeća mogla točno odrediti struktura prometa
- **K** (kombinacija procjene i poslovnih evidencija) – koristi se ako se za pojedine skupine usluga moglo točno odrediti koji je udio u prometu od zaštitnih i istražnih djelatnosti, a za ostale skupine usluga nije.

III. DIO B: Odabir tipičnih usluga i cijene odabranih usluga

Ovaj dio sadržava tablicu 2. „Tipične usluge i cijene“, u koju se upisuju podaci o tipičnim uslugama vašeg poduzeća. Odabire se jedna do dvije tipične usluge iz svake skupine usluga za koju ste iskazali udio prometa u tablici 1.

Tipična usluga znači da je ta usluga:

Karakteristična za poduzeće: izabrana usluga treba opravdavati znatan udio u prometu pripadajuće skupine usluga u vašem poduzeću i treba predstavljati tipično obavljanje posla za danu skupinu usluga.

Ponavljajuća: važno je da odaberete uslugu koju ste obavljali prije i za koju očekujete da ćete je obavljati još barem godinu dana.

Stabilna: posao obavljen za svaku tipičnu uslugu treba biti sličan iz tromjesečja u tromjesečje.

Preduvjet točnosti izračunatog indeksa cijena jest da se iz tromjesečja u tromjesečje izvještavaju cijene za istu uslugu (iste kvalitete i obujma).

Tablica 2. Tipične usluge i cijene

- ispunjava se na sljedeći način:
- **U stupac ① Šifra skupine usluga** upisuje se šifra skupine usluga koja se može pronaći u tablici 1. (dio A), u prvom stupcu (šifre od 01 do 05). Šifra usluge ovisi o skupini usluga kojoj pripada.
- **U stupac ② Šifra načina formiranja cijena** upisuje se šifra načina formiranja cijene za odabranu uslugu, a to može biti:
 - UG** – Ugovorna cijena jest cijena na bazi sklopljenog ugovora iste ili vrlo sličnih usluga koje se pružaju za istoga klijenta tijekom **razdoblja ne kraćega od jedne godine**. Usluga se na osnovi istog ugovora pruža klijentu najmanje jedanput u tromjesečju.
 - TC** – Transakcijska cijena jest cijena ponovljene usluge ili vrlo slične usluge koja se pruža različitim klijentima barem jedanput u tromjesečju. Cijena je registrirana u vašim poslovnim dokumentima.
 - VC** – Cijena bazirana na vremenu jest cijena određena vremenom koje je utrošeno na pružanje usluge. Obično su cijene određene vremenom izražene kao cijena sata rada – satnica.
- **U stupac ③ Identifikacijski broj; opis usluge i glavnih elemenata koji određuju cijenu** upisuje se interni identifikacijski broj usluge ako postoji u vašem poduzeću. Opišite uslugu što je moguće detaljnije koristeći se sljedećim činiteljima koji obično određuju cijenu usluga u vašoj djelatnosti, ako su primjenjivi:
 - vrsta usluge
 - lokacija
 - relacija
 - kvalificiranost osoblja
 - vrijeme izvršavanja usluge
 - količina.

Predloženi činitelji nisu i zadani, što znači da možete opisati uslugu na svoj način koristeći se onim činiteljima koji su relevantni za formiranje cijene usluge koju opisujete u, a ne nalaze se na ovoj listi.

Kod opisa usluge imajte na umu da se kroz taj opis omogućuje praćenje promjena cijena.

Opis usluge se tijekom godine ne mijenja i on jednoznačno određuje uslugu koju ste izabrali za izvješćivanje.

- **U stupac ④ Mjerna jedinica** upisuje se jedinica za koju se dogovara cijena usluge. Mjerna jedinica može biti:
 - pratnja
 - prijevoz
 - nadzorni sustav
 - sat
 - ostalo.

Možete se također koristiti drugom mjernom jedinicom koju smatrate važnom za formiranje cijene usluge. Izborom „ostalo“ iz popisa mjernih jedinica morate navesti koja je to mjerna jedinica.

Mjerna jedinica trebala bi biti takva da je prema njoj moguće lako odrediti promjene cijena, ako do promjena dođe.

- **U stupce ⑤ i ⑥ Cijena za iskazanu mjernu jedincu u kn** upisuje se cijena jedne mjerne jedinice odabrane usluge koja je naplaćena klijentima u prethodnome i tekućem tromjesečju. **Iz cijene trebaju biti isključeni PDV, popusti i rabati, a uključene subvencije.** U slučaju da se cijena iste usluge mijenjala tijekom istog tromjesečja, izračunajte prosječnu cijenu za to tromjesečje.

Obvezatno se ispunjava polje cijena za prethodno tromjesečje (osim kada je riječ o novoj usluzi koja se nije obavljala u prethodnom tromjesečju).

U prvom tromjesečju u to se polje unosi cijena za četvrto tromjesečje prethodne godine bez obzira na to jeste li tada sudjelovali u istraživanju ili ne.

- **U stupac ⑦ Razlog promjene ili nedostatka cijene** unosi se šifra razloga promjene ili nedostatka podatka o cijeni iz istoimenog šiframika navedenog na sljedećoj stranici ovoga vodiča. Šiframa se koristite u slučajevima kada se cijena izabrane usluge promijenila u tekućem tromjesečju u odnosu na prethodno (šifre 1–7) ili ne raspoložete cijenom za jedno od tromjesečja (šifre 8–10). Šifre 8–10 nisu prihvatljive pri prvom ispunjavanju upitnika.

Šifre razloga promjene ili nedostatka podatka o cijeni

Šifra Razlozi promjena i nedostataka podataka o cijeni

01 NOVI CJENIK

U promatranom razdoblju promijenili ste cijenu zbog prijelaza u novu fiskalnu godinu ili ste uskladili cijene s inflacijom ili tarifom.

02 POTRAŽNJA PREMAŠUJE PONUDU

U promatranom razdoblju povećala se potražnja za uslugom koju pružate, a nemate mogućnosti zadovoljiti svaki zahtjev niti na tržištu postoje slična poduzeća koja bi pružala usluge slične vašima. Prema tome, cijena je porasla.

03 PONUDA PREMAŠUJE POTRAŽNJU

U promatranom razdoblju broj pružatelja usluge se povećao, a broj kupaca odnosno klijenata se smanjio. Primjer: Usluga je postala manje atraktivna za kupce jer su se na tržištu pojavile nove poboljšane usluge. Prema tome, cijena se snizila. Isto tako, ako se kupovna moć klijenata smanjila, prisiljeni ste smanjiti cijenu usluge kako biste je prodali.

04 AKCIJA

U tom razdoblju bila je akcijska cijena usluge. Promjena cijene vrijedi i u slučaju ako se cijena u promatranom tromjesečju promijenila zbog smanjenja/povećanja akcije u odnosu na akciju koja je vrijedila u prethodnom tromjesečju.

05 PREKID AKCIJE

U promatranom razdoblju cijena se vratila na razinu prije akcije.

06 PROMJENA U TROŠKOVIMA UTJECALA JE NA CIJENU

U promatranom razdoblju promijenila se cijena potrošnog materijala, cijena energenata ili se

promijenio devizni tečaj. Također, ako se promijenila plaća vaših radnika, to može biti razlog promjene cijena ako je promjena plaće vezana za cijenu usluge.

07 DRUGI RAZLOZI PROMJENE CIJENE

Odabirom ovog razloga potrebno je navesti koji je to drugi razlog promjene cijene. Primjerice: revizija ugovora, indeksacija mogu biti neki od ostalih razloga promjena cijena. Bitno je da se navede koji je to drugi razlog.

08 USLUGA SE PRIVREMENO NE OBAVLJA

Ova se šifra koristi u slučaju ako se u promatranom tromjesečju odabrana usluga privremeno ne obavlja, ali očekujete da će se opet obavljati u sljedećim razdobljima. U ovom slučaju cijenu za tekuće tromjesečje ne iskazujete, odnosno cijenu za tekuće tromjesečje iskazujete u onom tromjesečju kada ste uslugu ponovno počeli obavljati.

09 USLUGA SE VIŠE NE NUDI

Ova se šifra koristi u slučaju ako ste uslugu koju ste izabrali za izvješćivanje prestali obavljati, tj. više se ne nalazi u vašoj ponudi. U ovom slučaju cijenu odabrane usluge za tekuće tromjesečje ne iskazujete. U sljedećim tromjesečjima ova usluga se više ne prikazuje na izvještajima.

10 NOVA USLUGA

Ova se šifra koristi u slučaju ako za novu/nadomjesnu uslugu ne postoji cijena za prethodno tromjesečje jer je riječ o potpuno novoj usluzi koju je poduzeće počelo obavljati tek od tekućeg tromjesečja, a izabrali ste je za izvješćivanje jer uslugu koju ste prvotno izabrali za izvješćivanje više ne obavljate ili više nije tipična ili je bitno promijenjena.

PRIMJER ISPUNJENE TABLICE 2. TIPIČNE USLUGE I CIJENE U TEKUĆOJ GODINI

(Primjeri su dani samo kao ilustracija, što znači da ne moraju odgovarati stvarnoj situaciji. Ova vam tablica služi kao ogledni primjer za ispunjavanje.)

1 Šifra skupine usluga	2 Šifra načina formiranja cijena	3 Identifikacijski broj; opis usluge i glavnih elemenata koji određuju cijenu	4 Mjerna jedinica	5 Cijena za iskazanu mjernu jedinicu u kn, bez PDV-a		7 Razlog promjene ili nedostatka cijene
				6 prethodno tromjesečje	tekuće tromjesečje	
01	TC	Prijevoz dragocjenosti blindiranim vozilom uz pratnju 2 zaštitara, na području Grada Zagreba	prijevoz	120,00	110,00	03
02	UG	Čuvanje 2 poslovna objekta, radnim danom od 7 h do 20 h, jedan zaštitar po objektu, ukupnog fonda sati za svaki objekt 3 250 h za ugovoreno razdoblje od 1 godine	sat	32,00	32,00	
03	UG	567, usluga CDS-a, 24 satni nadzor 1 objekta klijenta, slanje 1 interventnog zaštitara u slučaju zaprimanja dojavnog signala sa štićenog objekta	mjesec	345,00	355,00	07,revizija ugovora
04	TC	Usluga praćenja i istrage zaposlenika klijenta, fond sati 30 h	sat	34,00	34,00	